

i diskusi, neboť řešení speciálních otázek z referátů nebylo v širším plénu vždy možné. Nesporným kladem semináře bylo, že se stal příležitostí k setkání různých specialistů při řešení otázek, které jsou předmětem společného badatelského zájmu. Domníváme se, že by bylo užitečné pro širší sociologickou a lékařskou veřejnost, kdyby některé referáty ze semináře byly publikovány v celostátním měřítku (například v Čs. zdravotnictví, v Sociologickém časopise — třeba jako monotematické číslo, popřípadě v samostatné publikaci).

*

Aby badatelská činnost v lékařské sociologii mohla být intenzivněji rozvíjena, navrhovali bychom:

1. Vytvořit kartotéku-evidenci, ve které by byli zachyceni pokud možno všichni pracovníci na úseku lékařské sociologie (jejich pracovní zaměření atd.), a pokusit se zjistit alespoň základní údaje o zpracovávaných oblastech lékařské sociologie a výzkumech. Tento přehled publikovat v tisku, zajistit jeho pravidelné doplňování a publikaci přírůstků informací (nejméně jednou za rok v pravidelných lhůtách).
2. Zorganizovat seminář ke všem problémům lékařské sociologie, který by byl přehledkou dosud vykonané badatelské práce a pracovníků (seminář konaný 7. a 8. 11. 1966 může být v jistém smyslu považován za reprezentativní, i když ani zdaleka nepodal přehled o všech zpracovávaných otázkách — výzkumy prováděné na FVL UK, LFH UK v Praze, LF UK v Hradci Králové, LF v Brně atd.). Tento seminář by bylo vhodné pořádat vždy za delší časové období.
3. Realizovat semináře jen k určitým okruhům, například k problémům sociologie medicíny (role pacienta v nemocničním zařízení, vztah lékaře a zdravotní sestry, vztahy v nemocnicích atd.), a sociologie v medicíně (například patologicko-sociální projevy — sebevraždnost, delikvence, alkoholismus, toxikomanie aj.). Tyto semináře pořádat v kratších časových intervalech (alespoň jednou za rok) a považovat je za pracovní. Jejich smyslem by byla oponentura výzkumů, zpráv z výzkumů atd. v úzkém kruhu odborníků pracujících na relativně stejném úseku. (Předpokládá se, že zprávy o výzkumech a výsledky výzkumu by byly účastníkům semináře předem zoslané).
4. Pokusit se — zpočátku alespoň pro pracovní účely — vymezit obsah sociologie lékařství a jejích disciplín s ohledem na hraniční obory (organizace zdravotnictví, tzv. sociální lékařství, psychiatrie, atd.). Tento problém je celosvětově zkoumán a různě řešen; domníváme se, že z rýze praktických důvodů by bylo třeba tento problém zkoumat i u nás intenzivněji než dosud (s ohledem na výsledky zahraničních bádání). I když nelze očekávat, že by teoretické vymezení působnosti jednotlivých vědeckých disciplín ovlivnilo stav výzkumů a badatelské činnosti vůbec, přispělo by v praxi alespoň k tomu, že by četné zdravotnické výzkumy nebyly považovány za sociologické, a naopak. Bylo by proto třeba zorganizovat i pracovní tým teoretiků sociologie lékařství.
5. Vytvořit při sekci lékařské sociologie „poradenskou“ službu v tom smyslu, že by sociologové, statistici, programátoři a další, pracující i mimo oblast lékařské sociologie, poskytovali konzultace těm, kdo chtějí pořádat sociologicko-zdravotnický výzkum a podobně. Tuto „poradenskou“ službu by bylo třeba organizovat centrálně.

Ladislav M. Sobotka

Z činnosti Čs. sociologické společnosti

11. ledna 1967 se konala přednáška australského filologa prof. E. Koch-Emmeryho z University v Camberu *O životních podmínkách v Austrálii*. Americký sociolog prof. dr.

Arnold Rose z Minnesotské university 13. ledna 1967 hovořil na téma *Proměna společensko-kulturních modelů v postupující americké revoluci*.

Sekece integrální antropologie zahájila svou činnost schůzkou 18. ledna 1967, na které hovořil doc. K. Mácha o poslání a úkolech sekce při studiu a výzkumu mezilidských vztahů. Dr. V. Kadlec se ve svém diskusním příspěvku zabýval především vymezením integrální antropologie z hlediska sociologie a dr. J. Wolf uvedl charakteristiku pojetí a činnosti sekce z hlediska dosavadní tradiční antropologie jako vědy o člověku. V diskusi dále vystoupili M. Purkrábek (k otázce profilových disciplín), M. Vyroubal (k pojetí a potřebě interdisciplín v armádní klasifikaci věd), dr. A. Fázik a dr. J. Šiklová (k otázce modelu člověka, pojmového aparátu a metodám studia člověka, stanovení etap práce sekce) aj. Na další schůzce 22. února přednášel dr. Z. Strmiska na téma *Sociologická skutečnost jako jednota a různost (sociologické poznámky k aplikaci kategorií struktury a systému)*.

Na schůzce sekce sociologie národnosti otázky 26. ledna hovořil dr. K. Pomaizl o *Národnostní otázce za socialismu* a byla projednána další práce sekce.

Doc. J. Procházka pojednal o svých zkušenostech z oboru sociologie venkova, získaných na studijním zájezdu do Jugoslávie na schůzce sekce sociologie venkova 22. února 1967.

Společně s Jednotou filosofickou byla uspořádána 13. února přednáška prof. J. L. Fischera *O objektivitě ve vědě*.

Alena Gabalová

*

Z činnosti Slovenskej sociologickej spoločnosti

27. 9. 1966 sa konalo I. valné zhromaždenie sociologickej spoločnosti na Pile pri Častej. Zpravu K niektorým otázkam súčasného stavu a rozvoja sociológie predniesol Doc. Dr. J. Pašiak CSc. Konfrontáciu programu a úloh spoločnosti vykonal Vojtech Wagner CSc. Za nového predsedu bol zvolený Dr. Martin Katriak CSc., vedeckým tajomníkom zostal Vojtech Wagner CSc.

28. 9. 1966 nadviazal na valné zhromaždenie seminár o VI. svetovom sociologickom kongrese v Eviane. Úvodný referát o pléne kongresu a hlavných problémoch predniesol Róbert Roško CSc., koreferáty z pracovných skupín ďalší účastníci kongresu zo Slovenska.

5. 10. 1966 bola hosťom spoločnosti poľská sociologička z odboru sociológie rodiny Mgr. Barbara Łobodzińska z Varšavy. Prednášala na tému *Výsledky výskumov predstav mladých ľudí o budúcom partnerovi*.

7. 10. 1966 pre sekciu sociológie vidieka prednášal Prof. Dr. Ing. J. Tauber z Prahy o *Riešení problémov sociologických a psychologických v poľnohospodárstve v Anglii*.

Ďalším hosťom spoločnosti bol v dňoch 24.—28. 10. 1966 predseda Slovenskej sociolo-

gickej spoločnosti, Zdravko Mlinar z Lublane. Pod patronátom sekcie sociológie vidieka prednášal v Bratislave na tému *Výskum spoločenskej participácie v lokálnych spoločenstvách*. Ďalej prednášal pre naše odbočky v Nitre a Prešove.

Na 5.—8. 12. 1966 pripravila sekcia sociológie práce spolu s Krajskou komisiou pre vedecké riadenie v Západoslovenskom kraji kolokvium o sociológii práce. Behom štvordňového rokovania prednášali: Prof. Dr. Alfred Klein z university v Rostoku, NDR, Prof. Dr. Hegedüs András a Dr. Márkus Mária z Maďarskej akadémie vied, Ing. Parányi György z Budapešti, MLR, Mgr. Eugénusz Halpern, Jageloňská univerzita, Krakov, Mgr. Jerzy Indraszkiewicz, podnikový sociológ, Krakov, a Mgr. Teresa Denisová, podniková sociologička, Tarnov, PŁR, Dr. Dragoslav Slejška CSC. a Doc. Bedřich Weiner z Prahy, z Bra-

tislavy potom: Prof. Ing. Pavel Stahl, Róbert Roško CSC., Ing. Sigfrid Milly, Dr. Štefan Hora, Ing. Olga Kontšeková CSC., Olga Grünnarová, Ing. Vasil Ducár, Doc. Ing. Ernest Fabian CSC., Ing. Anton Eliáš, Dr. Jozef Magala, Ing. Ladislav Jašík a prom. psychológ Imrich Tichý.

Krajskou komisiou pre vedecké riadenie pri KR ČSVTS, Bratislava, Ul. Obrancov mieru č. 39 bol z tohto kolokvia vydaný zborník.

19. 12. 1966 sa konala prednáška významného francúzskeho sociológa Prof. Georga Friedmanna na tému: *Technický pokrok — sloboda či otroctvo?*

Na začiatok roka 1967 pripravila Slovenská sociologická spoločnosť celoslovenský seminár k sociológii mládeže v Prešove, 23.—24. februára.

L. Friedová